

Krediidiandjate sektori II kvartali 2020 ülevaade

2020. aasta teise kvartali lõpus tegutses turul 45 krediidasutuste välist krediidiandjat ja 11 krediidasutustega seotud krediidiandjat ning 9 kredidivahendajat.

Koroonaviiruse leviku ohust tingitud ebakindlus majanduses pärssis tarbijate aktiivsust uute tarbimislaenude võtmises ka teises kvartalis. Uusi tarbimislaenulepinguid sõlmiti teises kvartalis 16% vähem kui esimeses kvartalis ning 33% vähem kui aasta tagasi – 153 000 võrrelduna 227 000ga. Sealhulgas sõiduki liisingulepingute sõlmimine langes aastaga 40%, muu rahaline krediit (ehk tagatiseta väikelaen) langes 35%. Kõige vähem sai puudutatud vara ost järelmaksuga – selliseid lepinguid sõlmiti teises kvartalis 10% vähem kui 2019. aasta teises kvartalis.

Põhinäitajad	I kvartal 2020	Muutus	II kvartal 2020
Tarbimislaenude jääk	1 176 mln €	?	1 162 mln €
Lepingute arv	516 695 tk	?	515 202 tk
sh uute lepingute arv	182 568 tk	?	152 822 tk
Puhas intressitulu	31,9 mln €	?	25,2 mln €

Oluliselt kahanenud laenuaktiivsuse tõttu vähenes krediidiandjate tarbimislaenude koondlaenuportfelli maht teises kvartalis 1,1% (seni on koondlaenuportfelli maht vaid kasvanud) ning moodustas juuni lõpus 1,16 miljardit eurot.

Vähenenud laenude väljastamine ei toonud siiski muudatusi krediidiandjate turu jaotusse. Krediidasutustega seotud krediidiandjate turuosa moodustas jätkuvalt 81% sektori laenuportfelli jäägist ehk 945 miljonit eurot. Nende hulgas oli suurima turuosaga Swedbank Liising (27%). Ülejäänud 19% turust ehk 217 miljonit eurot on katnud krediidasutuste välised krediidiandjad. Nende hulgas oli suurima turuosaga IPF Digital Estonia (3%).

Teises kvartalis ilmnas juba koroonakriisi mõju krediidiandjate laenuportfelli kvaliteedile – viivislaenude maht on kasvanud 15,4 miljonilt eurolt 18,7 miljoni euroni. Nii krediidasutustega seotud krediidiandjate kui ka krediidasutuste väliste krediidiandjate laenuportfelli kvaliteeti mõjutas enim nn tagatiseta väikelaen (liik „muu rahaline krediit“), kuid väikelaenu mõju laenuportfelli oli suurem

krediidiasutuste välistel krediidiandjatel, kuna väga mitmed neist spetsialiseeruvad just sellise laenuliigi väljastamisele. Nii kasvas viivises väikelaenude jääk krediidiasutuste välistel krediidiandjatel 2,8 miljoni euro võrra, samas kui krediidiasutustega seotud krediidiandjatel kasvas viivises väikelaenude jääk 0,2 miljoni euro võrra.

Kokkuvõttes kasvas kvartaliga krediidiasutuste väliste krediidiandjate viivises olevate laenude osakaal 6,2%-lt 7,7%ni. Krediidiasutustega seotud krediidiandjate viivises olev laenujääk jäi muutumatuks, 0,2% nende laenuportfelist.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Koroonaviiruse levikust tingitud ebakindluse tõttu jätkus teises kvartalis laenuvõtmise aeglustumine. Võrreldes aastataguse perioodiga väljastasid krediidiandjad teises kvartalis uusi laene 33% vähem. Järjest vähenenud laenuaktiivsuse tõttu vähenes esmakordselt ka krediidiandjate koondlaenuportfelli jääk, langedes aasta alguse tasemeni.
- Teises kvartalis on ilmnunud ka esimesi laenude halvenemise märke – viivislaenude osakaal krediidiasutuste väliste krediidiandjate laenuportfellis tõusis 7,7%ni.
- Koroonaviiruse levikust tingituna on ajutiselt kõrgendatud riskiks tarbijate sissetulekute kadumine või nende vähenemine ja selle tagajärjel makseraskuste tekkimine või sissetulekute asendamine laenuga.

[Krediidiandjate ja kredidivahendajate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 22.10.2020